

МЕДИЦИНА СЬОГОДНІ І ЗАВТРА

№ 1–2 (50–51), 2011

Медицина сьогодні і завтра

Науково-практичний журнал
Періодичність видання – 4 рази на рік
Заснований у вересні 1998 р.

**Засновник, редакція та видавець –
Харківський національний
медичний університет**

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу ЗМІ
КВ № 16433-4905ПР від 21.01.10.
Журнал віднесено до наукових фахових
видавць України в галузі медичних наук
(додаток до постанови президії ВАК
України від 10.03.10 № 1-05/2)

Редактор *Л.В. Степаненко*
Коректор *О.В. Примоленна*
Комп'ютерне верстання *О.М. Козицька*

Адреса редакції та видавця:
пр. Леніна, 4, м. Харків, 61022
Тел. (057) 707-73-00
e-mail: *ekm.kharkiv@mail.ru*

Свідоцтво про внесення до Державного
реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 3242 від 18.07.08

Номер рекомендовано до друку
Вченою радою ХНМУ
(протокол № 6 від 16.06.11)

Підписано до друку 17.06.11.
Ум. друк. арк. 19,75
Обл.-вид. арк. 24,28
Формат 60×84 1/8. Папір офс. Друк. офс.
Тираж 500 пр. Зам. № 11-2827

Надруковано у редакційно-видавничому
відділі ХНМУ
© Медицина сьогодні і завтра.
ХНМУ, 2011

Головний редактор *В.М. ЛІСОВИЙ*

Перший заступник головного редактора
В.А. Капустник

Заступники головного редактора:

*В.В. Бойко, Л.В. Журавльова, Т.В. Звягінцева,
В.В. М'ясоєдов, Ю.В. Одинець*

Відповідальний секретар *О.Ю. Степаненко*

Редакційна колегія

*І.В. Завгородній, С.В. Кузнєцов, В.А. Огнєв,
Р.С. Назарян, О.В. Ніколаєва, Л.В. Подрігалю,
В.М. Синайко, І.В. Сорокіна, І.А. Тарабан,
І.О. Тучкіна*

Редакційна рада

Голова — *А.Я. Циганенко*
Заступник голови — *С.Ю. Масловський*

*Ю.Г. Антупкін (Київ), О.Я. Бабак (Харків),
С.Ф. Багненко (Санкт-Петербург, Російська Федерація),
О.М. Біловол (Харків), Р.В. Богатирьова (Київ),
О.Ф. Возіанов (Київ), П.В. Волошин (Харків),
М.П. Воронцов (Харків), О.Я. Гречаніна (Харків),
В.І. Грищенко (Харків), В.М. Ждан (Полтава),
В.К. Івченко (Луганськ), М.О. Клименко (Харків),
О.М. Ковальова (Харків), М.О. Корж (Харків),
В.О. Коробчанський (Харків), П.Г. Кравчун (Харків),
В.І. Лупальцов (Харків), В.Д. Марковський (Харків),
В.В. Ніконов (Харків), В.О. Ольховський (Харків),
М.І. Пилипенко (Харків), В.С. Приходько (Харків),
М.Г. Проданчук (Київ), Л.Г. Розенфельд (Київ),
Данієла Стрітт (Кройцлінген, Швейцарія)*

**Шановні учасники з'їзду!
Шановні колеги!**

Від імені Міністерства охорони здоров'я України та себе особисто вітаю Вас з відкриттям V з'їзду трансплантологів України. Для фахівців у галузі трансплантології з різних країн це гарна можливість обмінятися передовими ідеями, обговорити актуальні професійні проблеми та намітити нові шляхи спільної діяльності.

Трансплантологія є однією з найвисокотехнологічних галузей сучасної медицини і представляє на міжнародній арені її «візитну картку», за якою роблять висновки про рівень і стан медицини в цілому в тій чи іншій країні. Тому трансплантологія належить до числа наших пріоритетів. З 2008 року в Україні реалізується Державна цільова соціальна програма «Трансплантація», яка передбачає заходи з підвищення якості надання спеціалізованої медичної допомоги хворим, що потребують проведення трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів, продовження тривалості життя людини без втрати працездатності і зниження рівня смертності.

Дані про роботу українських трансплантологічних центрів показують, що безпосередні та віддалені результати клінічних трансплантацій органів наближаються до міжнародного рівня і свідчать про високий професійний рівень фахівців. Однак необхідно зазначити, що на сьогодні Україна залишається на одному з останніх місць у світі за обсягом трансплантологічної допомоги. Регіональні центри трансплантації не мають можливості проводити операції з трансплантації органів у необхідній кількості через відсутність належного матеріально-технічного забезпечення та брак донорських органів.

В межах роботи V з'їзду українських трансплантологів планується активне обговорення різних матеріалів, включаючи дискусію з організаційних та правових проблем. Розширення практики трансплантології супроводжується посиленням етико-правової напруженості навколо цього виду медичної діяльності. Тому для досягнення поставленої мети необхідно не лише широке впровадження новітніх медичних технологій, а й прийняття нормативно-правових актів, регламентуючих організацію трансплантологічної допомоги, підтримка науково-практичних заходів з питань донорства і трансплантації. Правове регулювання трансплантології являє собою складну й ще далеко не вирішену проблему. Від того, наскільки чітко законодавчо визначені взаємини донора і реципієнта, залежить потенційна можливість розвитку клінічної трансплантології.

З'їзд є прекрасною можливістю взаємодії представників охорони здоров'я, науки та громадських організацій, що так необхідно для розробки єдиних підходів до організації трансплантологічної допомоги в Україні. Розраховую, що питання, які будуть висвітлені в ході роботи з'їзду, стануть підґрунтям для оновлення діючої законодавчої бази та існуючих стандартів надання медичної допомоги в галузі трансплантації, а запропоновані рекомендації сприятимуть розвитку вітчизняної охорони здоров'я.

Бажаю учасникам з'їзду плідної праці і нових творчих здобутків задля зміцнення здоров'я громадян України!

**З повагою,
Міністр охорони здоров'я України**

О.В. Аніщенко

Шановні колеги!

Від імені Національної академії медичних наук дуже радий привітати Вас з початком роботи V з'їзду трансплантологів України.

Подібні заходи, з одного боку, є джерелом інформації про новітні досягнення, що мають, у тому числі і прикладне значення, з іншого — це своєрідний форум, де відбувається плідний обмін досвідом, обговорення отриманих результатів і існуючих проблем між фахівцями.

Сучасна медична наука досягла таких висот, які раніше складно було навіть припустити. Трансплантація органів і тканин воістину є найбільшим досягненням ХХ сторіччя. Трансплантологія стає клінічно значущою галуззю медицини. Успішні операції з пересадження нирок, серця, печінки дозволили врятувати життя тисячам пацієнтів. Сьогодні вітчизняні трансплантологи сприяють розвитку в країні сучасних технологій, впроваджують ефективні методи відновлення здоров'я населення України.

З'їзд має стати додатковим джерелом знань, сприяти обміну інформацією та формуванню нового погляду на актуальні проблеми розвитку цієї галузі медицини у найближчій і віддаленій перспективі. У програмі з'їзду представлені актуальні проблеми й досягнення клінічної трансплантології, сучасні аспекти регенеративної медицини, питання створення штучних і біоштучних органів і систем.

Лікувальна та науково-дослідна діяльність спеціалістів у галузі трансплантології має надзвичайну важливість, тому що від неї великою мірою залежить прилучення вітчизняної медицини до світового досвіду. Розвиток клінічної трансплантології неможливий без подальшої розробки та поглибленого рішення наукових проблем, серед яких проблеми подолання тканинної несумісності, гострого і хронічного відторгнення трансплантата, предикторів розвитку хронічного відторгнення тощо.

Незважаючи на значний прогрес в трансплантології, саме ця галузь охорони здоров'я є найбільш проблемною з точки зору соціально-етичних та правових аспектів, що не дозволяє скоротити розрив у забезпеченості трансплантологічною допомогою між Україною та розвиненими країнами світу. Проблеми трансплантології в Україні здобувають особливу актуальність. Недоступність трансплантацій для більшості хворих зумовлена перш за все критичним дефіцитом донорських органів. У зв'язку з цим тематика з'їзду охоплює найважливіші організаційні питання, включаючи визначення національної стратегії щодо трансплантації.

Актуальною особливістю нинішнього заходу є залучення до участі в роботі з'їзду не тільки спеціалістів-трансплантологів, а й фахівців інших спеціальностей — хірургів, урологів, нефрологів, імунологів. Тільки спільні зусилля лікарів допоможуть перебороти недоліки в організації донорства, дозволять розширити клінічне застосування трансплантації органів і врятувати якомога більше людських життів.

Я переконаний, що українські науковці та лікарі й надалі докладатимуть зусиль задля вирішення одного з пріоритетних завдань державної політики в галузі охорони здоров'я — розвитку трансплантологічної допомоги населенню України, а їх досягнення і надалі сприятимуть зміцненню міжнародного авторитету української медичної науки і практики.

Бажаю, щоб ваша нелегка праця була плідною та натхненною, дарувала лише творчі здобутки та задоволення, а вашим пацієнтам — здоров'я та благополуччя.

З повагою,

Президент Національної академії наук України, професор

А.М. Сердюк

Шановні учасники з'їзду трансплантологів!

Від імені ректорату Харківського національного медичного університету, Харківського відділення асоціації урологів України, медичної громадськості Харківської області вітаю Вас з початком роботи V з'їзду трансплантологів України. Проведення всеукраїнських з'їздів трансплантологів, присвячених актуальним проблемам у цій галузі медицини, стало доброю традицією. Для нас велика честь привітати Вас на Харківщині, де плідно працював автор першої у світі клінічної трансплантації нирки Ю.Ю. Вороний.

Сьогодні трансплантологія є однією з найвисокотехнологічних галузей сучасної медицини. Велика кількість пацієнтів, що страждали на серйозні захворювання, повертаються до повноцінного життя завдяки вченим і лікарям-трансплантологам.

Головне завдання з'їзду — розгляд основних напрямків розвитку вітчизняної трансплантології. Саме в цій галузі медицини необхідна раціональна організація і координація роботи різних лікувальних закладів, консолідація зусиль клініцистів і вчених, вдосконалення законодавчої бази, що включає організаційно-правові й етичні аспекти донорства.

Організаційний комітет з'їзду намагався забезпечити широкий вибір тем, які охоплюють різні аспекти трансплантації, і залучити якомога більше фахівців-трансплантологів до обговорення великого кола професійних тем. Упевнений, що результатом роботи з'їзду стануть рекомендації щодо розвитку вітчизняної трансплантології.

Ми докладатимемо всіх зусиль, щоб ваше перебування в Харкові було не тільки корисним, а й приємним.

Бажаю всім учасникам V з'їзду трансплантологів України плідної роботи та творчого натхнення!

***З повагою,
Ректор Харківського національного
медичного університету, професор***

В.М. Лісовий